Nr. 28 Koźmin, sobota dnia 7 kwietnia 1923 r. Rok 36

ORĘDOWNIK URZĘDOWY
POWIATU KOŹMIŃSKIEGO

Przedpłata: miesięcznie **1600** mkp. | Wychodzi w środy i soboty | Ogłoszenia: mm 1-łam. 100 mkp.

Dział urzędowy

Nr. 137. **Rozporządzenie**

Ministra Zdrowia Publicznego z dnia 7 lutego 1923 r. w przedmiocie obowiązkowego zgłaszania zachorowań na śpiączkę epidemiczną (encephalitis lethargica.)

Na podstawie art. 4. ustawy z dnia 25 lipca 1919 r. w przedmiocie zwalczania chorób zakaźnych, oraz innych ckoról występujących nagminnie (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz, 402) zarządza się co następuje:

§ 1. Przewidziany art. 3. ustawy z dnia 25 lipca 1919 r. w przedmiocie zwalczania chorób zakaźnych oraz innych chorób, występujących nagminnie (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 402) obowiązek zgłaszania rozciąga się na wszystkie przypadki śpiączki epidemicznej (encephalitis lathargica.)

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i obowiązuje w ciągu 6 miesięcy od jego ogłoszenia.

Minister Zdrowia Publicznego
(—) Chodźko

Powyższe podaję do publicznej wiadomości.
— L. dz. 1435/23 St. I. —
Koźmin, dnia 3 kwietnia 1923 r.
Starosta, Czarnecki.

Nr. 138. Podaję niniejszem do publicznej wiadomości, iż w dniach od 23 czerwca do 1 lipca 1923 odbędzie się w Poznaniu Wystawa Rolniczo-Przemysłowa.

Bliższe warunki wystawy będą jeszcze ogłoszone w osobnych komunikatach.

Na powiat Koźmiński wybraną została komisja składająca się z pp. Zychlińskiego z Twardowa i Chłapowskiego z Kotlina, która w porozumieniu się zemną wyznaczy termin spędu w czasie od 9 do 24 kwietnia br. Komisja ta przyjmować będzie zgłoszenia koni na wystawę, oraz przeprowadzi przegląd i wybór materjału.

Program:

I. klacze do chowu od 3 lat zapisane do książki rodowej,
 a) urodzone w Wielkopolsce
  1. lżejszego typu,
  2. cięższego typu,
 b) inne (nie urodzone w Wielkopolsce)
  1. lżejszego typu,
  2. cięższego typu,

II. klacze z źrebakami zapisane do księgi rodowej,
 a) urodzone w Wielkopolsce,
  1. grupy jednego typu i jednego hodowcy,
  2. rodziny,
 b) inne (nie urodzone w Wielkopolsce)
  1. grupy jednego typu i jednego hodowcy,
  2. rodziny,

III. ogiery z udowodnionem pochodzeniem
 a) jednoroczne,
 b) dwuletnie,
 c) trzyletnie,
 d) czteroletnie i starsze,

III a. konkurs ogierów do akcji

IV. remonty od 3—7 lat
 a) lżejszego typu,
 b) cięższego typu,

V. konie robocze mniejszej własności
 a) w pojedyńkach obciążone 15 ctr.
 b) dwukonki obciążone 30 ctr.
 c) dwukonki obciążone 35 ctr. i większej własności,

VI. konie powozowe.

VII. konie wierzchowe pod jeźdźcem mniejszej własności do 200 mórg,

VIII. pokaz koni wierzchowych pod damskiem i męskiem siodłem,
 a) urodzonych w Wielkopolsce,
 b) dla innych,

IX. jazda wojskowa,

X. korso.

— Nr. dz. 1368/23 St. I. —
Koźmin, dnia 20 marca 1923.
Starosta, Czarnecki.

Nr. 139. **W sprawie podwyższenia opłat za paszporty zagraniczne i wizy.**

Zmieniając rozporządzenie moje z dnia 15 lutego 1923 r. L. dz. 603/23 St. III. — Orędownik nr. 16 z dnia 24 lutego 1923 r. poz. nr. 80 podaję niniejszem do publicznej wiadomości, że na mocy rozporządzenia Województwa Poznańskiego z dnia 29. marca 1923 r. L. dz. 939/23 II. Bp. 5 podwyższa się taryfę opłat za paszporty zagreniczne i wizy z dniem 3. kwietnia 23. r. począwszy a mianowicie:

1. za paszport zagraniczny 90 000,— mk.
2. dla obywateli polskich za zezwolenie na ponowny wyjazd 30 000,— mk.
3. dla cudzoziemców za wizę na wyjazd 30 000,— mk. i na powrót również 30 000,— mk. razem 60 000,— mk.
4. za paszport na wielokrotne przekroczenie granicy 225 000,— mk.
5. za wielokrotną wizę do Gdańska dla cudzoziemców 300 000,— mk.
6. za paszporty ulgowe 30 000,— mk.
7. za ulgowe zezwolenie na ponowny wyjazd 10 000,— marek.
8. za książeczkę paszportową (blankiet) 3 000,— mk.

Panów Barmistrzów, Komisarzy Obwodowych, Sołtysów gmin i dworów proszę w myśl powyższego interesowanych informować.

— L. dz. 1397/23 St. III. —

Koźmin, dnia 30 marca 1923 r.

Starosta, Czarnecki.

Nr. 140. Inspektor Pracy Obwodu Ostrów wzywa Związki Zawodowe-Oddziały Filje, które dotychczas nie zgłosiły swego istnienia w Inspektoracie Pracy do podania następujących danych: 1. dokładnego brzmienia nazwy związku i adresu, 2. ilości członków, 3. daty założenia związku, 4. składu Zarządu, 5. o ile można odpisy statutu.

O podanie powyższych danych proszę w terminie tygodniowym od daty ogłoszenia.

— Nr. dz. 1361/23 St. I. —

Koźmin dnia 29 marca 1923 r.

Starosta, Czarnecki

Nr. 141. Zestawienie wydanych roczych kart łowieckich w miesiącu marcu 1923 r.

1. Dr. Janusz Chosłowski, właśc. ziemski — Czarnysad
2. Leon Drojeski, urzęd. gosp. — Pogorzela dwór.

— L. dz. 1424/23 St. III. —

Koźmin, dnia 3. kwietnia 1923 r.

Starosta, w zast. Andrzejczak

Obwieszczenia innych władz.

Nr. 142. **Dotyczy dodatkowego opodatkowania spirytusu, cukru i piwa.**

Rozporządzenie Rady Min. dotyczące dodatkowego opodatkowania spirytusu, cukru i piwa nabrały z dniem 28 marca 1923 mocy obowiązującej. Przedsiębiorstwa i osoby prywatne będące w posiadaniu więcej aniżeli 5 ltr. spirytusu lub odpowiedniej ilości wyrobów wódczanych lub 100 kg cukru lub 100 ltr. piwa a stwierdzenie zapasów celem dodatkowego opodatkowania nie nastąpiło z urzędu, winny w przeciągu 3 dni swe zapasy we właściwym Inspektoracie Kontroli Skarbowej do dodatkowego opodatkowania zgłosić podawając przytem dokładną ilość towarów oraz miejsce ich przechowania.

Koźmin, dnia 3 kwietnia 1923 r.

Inspektorat Kontroli Skarbowej.

w z. Konieczny.

Nr. 143. Zarządzenie policyjne dotyczące zarazy piersiowej w Kromolicach dwór, z dnia 7 marca 1923 r. L. dz. 986/23 — Orędownik powiatowy nr. 21 z dnia 14. 3. 1923 pozycja 100 — niniejszem znoszę.

Pogorzela, dnia 4 kwietnia 1923 r.

Komisarz Obwodowy.

Szatkowski.

Dział nieurzędowy

Komunikaty

Ministerstwo Skarbu podaje do powszechnej wiadomości, że uchwalona już przez ciała prawodawcze ustawa o karach za zwłokę oraz o kosztach egzekucyjnych będzie w najbliższych dniach ogłoszoną w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej.

Najważniejsze postanowienia tej ustawy są następujące:

1. nieuiszczone z winy płatnika w terminach płatności podatki wraz z dodatkami państwowemi, opłaty stemplowe i aljenacyjne, oraz dodatki do tych podatków i opłat, pobierane przez Kasy Skarbowe na rzecz niepaństwowych związków prawa publicznego, uważa się za zaległości;

2. od zaległości pod 1) wymienionych pobiera się karę za zwłokę w wysokości 10 % miesięcznie, począwszy od 15 dnia po upływie terminu płatności tychże zaległości;

3. przy obliczaniu kar za zwłokę, miesiąc zaczęty liczy się za cały;

4. na pokrycie kosztów, spowodowanych przymusowem ściągnieciem zaległości pobiera się na rzecz Skarbu Państwa od płatników następując osobne opłaty;

a) opłatę za pisemne wezwanie (upomnienie) płatnika do zapłaty zaległości, wynoszącą 1 % sumy zaległej;

b) opłatę za każdą czynność organu egzekucyjnego, dokonaną u płatnika w celu przymusowego ściągnięcia zaległości, wynoszącą 5 % sumy zaległej, najmniej jednak 1000 mk. Podstawę do obliczenia tej opłaty stanowi zaległość wraz z karami za zwłokę i narosłemi kosztami egzekucyjnemi;

c) koszty przeniesienia, zabezpieczenia, przechowania i przymusowej sprzedaży ruchomości, zajętych u płatnika w wysokości kwot, rzeczywiście wyłożonych.

Ponieważ ustawa wspominana wchodzi w życie w cztery tygodnie po jej ogłoszeniu, przeto Ministerstwo Skarbu wzywa wszystkich płatników, zalegających z opłatą jakiegokolwiek rodzaju podatków lub opłat skarbowych, aby korzystając z czasu przejściowego, przez który ta ustawa jeszcze nie obowiązuje, wpłacili jaknajrychlej do kas skarbowych wszystkie zaległości i w ten sposób uchronili się od dotkliwych kar za zwłokę oraz od powyższonych znacznie kosztów przymusowego ściągnięcia zaległości przez organa egzekucyjne.

Wiadomości pozamiejscowe

Poznań. (Tajemnicza paczka). Urząd pocztowy III. na św. Łazarzu powiadomił policję kryminalną, że z Warszawy nadeszła paczka, zadeklarowana jako niedoręczalna, która, jak się okazało, zawierała nieżywe nowonarodzone dziecko. Rzecz z tajemnicą miała się następująco: Paczka nadana przed kilku dniami na tutejszym głównym urzędzie pocztowym, adresowana była do St. Zborowskiego w Warszawie ul. Poznańska. Na karcie nadawczej figurował jako nadawca Zborowski z Konojady pow. kościański. Wszelkie dane przemawiają za tem, że nazwisko tak adresata jak i nadawcy było fingowane. Paczka wróciła bowiem z Warszawy jako niedoręczalna, a także w Konojadzie podobne nazwisko nie jest znane. Wobec tego przekazano paczkę do Poznania do urzędu pocztowego III. gdzie znajduje się zbiorowa składnica dla przesyłek niedoręczalnych. Ponieważ paczka wydawała silny odór cuchnący, otworzono ją urzędowo w mniemaniu; że zawiera ona mięso, tymczasem okazało się, że w paczce znajdowało się nieżywe niemowlę. Ciało było już przeszło w tak silny rozkład, że zaledwie rozróżnić było można płeć niemowięcia. Paczkę stanowiło pudełko z papy, owinięte jasno-szarym papierem i osznurowane. Niemowlę samo owinięte było w papier i stare płaty. Charakter pisma na adresie każe przypuszczać, że nadawcą była osoba z lepszych sfer. Ktoby mógł służyć bliższemi w tej sprawie informacjami, zechce się zgłosić do ekspozytury policji śledczej w Poznaniu, pokój 2. lub do najbliższego urzędu policyjnego.

Kościan. (Nieszczęśliwy wypadek. Przestroga dla rodziców.) Wczoraj wieczorem przejeżdżający ulicą Piaskową wóz z mierzwą przejechał trzyletnie dziecko

Stanisława Nowaka, syna małżonków Adama i Joanny Nowaków z ul. Piaskowej 29. Dziecko zmarło dzisiaj w nocy. Wypadek zdarzył się przez uwieszanie się na dyszlu drugiego woza, przyczepionego do pierwszego.

Trzemeszno. (Tragiczny wypadek.) Niejakaś Frieda Gramse, licząca 21 lat, z Niewolna wracała już późno wieczorem od krewnych, których w tym dniu odwiedziła, drogą wiodącą przez las. W tym samym dniu obchodził leśniczy J. swój rewir. Nagle usłyszał w kierunku idącej dziewczyny szczekanie psa. Sądząc, że jest to jeden z wściekłych psów, błąkających się po okolicy wystrzelił w tym kierunku. Ku wielkiemu swemu przerażeniu zauważył już za późno, co za fatalną popełnił omyłkę. Cały nabój śrutu ugodził nieszczęśliwą dziewczne w brzuch, którą niebawem przewieziono, po zaopatrzeniu przez tutejszego lekarza, do zakładu Betesty w Gnieźnie, gdzie w sobotę rano wśród strasznych boleści, swój młody żywot zakończyła.

Grudziądz. (Wypadek śmiertelny na lotnisku). W ubiegłą sobotę w południe na lotnisku w Grudziądzu podczas ćwiczeń, odbywających sie poraz pierwszy po dłuższym czasie, lotnik porucznik Chłopecki wzniósł się na wysokość 20 mtr. W tej chwili motor przestał działać i aparat wraz z lotnikiem runął na ziemię. Lotnik poniósł śmierć na miejscu.

Czersk. Wojewoda pomorski wydał rozporządzenie, na mocy którego w teatrach świetlnych nie wolno wyświetlać przy poszczególnych scenach napisów i listów objaśniających w języku niemieckim. Nie wolno również utrzymywać tłumacza do tłumaczenia ich na język niemiecki.

Wielichowo. (Wyłowione zwłoki). Z kanału Odry wyłowiono zwłoki kobiety, w której rozpoznano niejaką Elżbietę Borowczyk ze Śniatów powiat śmigielski. Borowczykowa, umysłowo niepoczytalna, oddaliła się z domu w końcu stycznia i odtąd wszelki ślad po niej zginął.

Ciekawe nowiny

Polarny Urząd Pocztowy. W oddaleniu tylko 850 mil od bieguna północnego znajdują się urząd pocztowy w Craig Harbour na wyspie Ellesmere w Kanadzie. Założyła go ekspedycja, która pod przewodnictwem J. D. Craig'a badała tego lata archipelag północny. Inny urząd pocztowy oraz stacja celna i policyjna znajdują się na Pond Inlet na Baffin Island. Te zawdzięczają swoje powstanie również owej ekspedycji.

Moral: Pij wódkę. Zabawną historyjkę opowiadają telegramy pism angielskich z Nairobi w wschodniej Afryce. Farmerzy afrykańscy mają zwyczaj czy też nałóg popijania whisky o zmroku. Gdy jeden z tych osadników w bliskości Kenya, siedząc na werandzie hołdował temu zwyczajowi, rzucił się na niego lampart wyłoniwszy się z ciemności. Zwyczajem lampartów chciał chwycić farmera za gardło, ale trafiwszy na podniesioną szklankę, zgryzł ją w zębach. Stłuczone szkło i mocny alkohol tak zadziwiły zwierzę, że przysiadł, kaszląc, co pozwoliło osadnikowi sięgnąć po strzelbę i pozbyć się nieproszonego gościa.

Przechrzczony Kurfürstendamm. Na Kurfürstendamm, eleganckiej ulicy berlińskiego Westen przewalają się teraz tłumy cudzoziemców, przeważnie Rosjan. Berlińczyk uważa ich za objekt karotażu, naciągania, co w djalekcie berlińskim nazywa się „neppen". A ponieważ Berlin dla wielu jest teraz Petersburgiem nad Sprewą dowcip domorosły wraz z kutuazją dla przybyszów przechrzcił teraz Kurfürstendamm na... „Neppski Prospekt".

Pranie rękawiczek. Włożyć rękawiczki na ręce, zapiąć i umoczyć w benzynie, nalanej do miednicy, zacierając ręce, aby rękawiczki całe się zamoczyły. Po paru minutach wycierać ręce w stare płótno, tak długo, dopóki rękawiczki zupełnie nie przeschną. Tym sposobem można prać rękawiczki jasne i ciemne. Można także prać, nie kładąc ich na ręce.

Ruch wydawniczy

„Gazeta krawiecka" zawiera opisy mód, kroje cenniki i t. p. egz. kosztuje 1000 mkp. — Adres: Gazeta krawiecka Kraków.

Ruch w Towarzystwach

Komunikat:

Członkom „Stowarzyszenia Urzędników P. K. i S. na powiat Koźmiński — T. z. — w Koźminie" komunikujemy niniejszem co następuje:

I. W celu należytego ujęcia Członków w ewidencją i wystawienia im tak legitymacji związkowych jak i lokalnych upraszamy wszystkich członków, aby następujące dane zechcieli w **przeciągu 12 dni podać:**

a) członkowie miasta i obwodu Kom. Koźmin sekretarzowi Stowarzyszenia,
b) członkowie miasta i obwodu Kom. Borek filji Stow. w Borku.
c) członkowie miasta i obwodu Kom. Pogorzeli filji Stow. w Pogorzeli,

1. Nazwisko i imię, 2. charakter służbowy, 3 miejsce zamieszkania, 4. datę, miejscowość i powiat — urodzenia, 5. datę wstąpienia do Związku zawodowego i nazwa tegoż, 6. Datę wstąpienia i należenia kiedyś i jak długo do innego Stow. Urzęd. oraz nazwę tegoż. 7. Stopień płacy, 8. Stan familijny, 9. ilość członków rodziny — będących w jego domu, 10. datę wstąpienia do służby polskiej, 11. Czy należy do „Spółdzielni Urzędniczy" w Koźminie, 12. Uwagi.

II. Zaznaczamy, że w ewidencją członków lokalnych płacących tylko składki lokalne a nie składki do „Związku" ujmiemy tylko tych członków, którzy należą rzeczywiście do bratnich Związków i dołączą do powyższych danych dowody (legitymacją i t. d.) tegoż, wszystkich zaś innych uważać będziemy jako członków związkowych, płacić więc będą składki lokalne i do „Związku" a w zamian za to otrzymywać będą „Głos Urzędnika Polskiego".

III. Filje Stowarzyszenia prosimy, aby powyższe dane od ich członków zebrali i najpóźniej **w 16 dniach nam nadesłali.**

IV. W powyższej sprawie zwracamy Członkom uwagę na komunikat Związku w „Głosie Urzędnika Polskiego" nr. 12 rok 1922 strona 6 (Artykuł „Związkowa legitymacja członków")

Prezes	Sekretarz
Marciniec	Andrzejczak
Dyrektor szkoły ogrodniczej	Starszy Sekretarz Pow.

Ofiary i pokwitowania

Na rodziny po poległych i rannych funkcjonarjuszy zebrano 181 400,— mk. Łaskawym ofiarodawcom i kwestarką składam serdeczne „Bóg zapłać"

Jaworowiczowa Przewodnicząca Czerw. Krzyża.

Okruchy

Pokucie. Część b. Galicji między rzekami, Prutem i Dniestrem, mianowicie obwód Kołomcjski nosi nazwę Pokucia. Nazwę tę wywodzą jeszcze od czasów Rzymian, którzy posiadają Decję: Dzisiejsze Multany, Wołoszczyznę (troszczące obecnie Rumunją, wraz z obwodem Kołomcjskim, odsyłali tam wygnańców, ci więc pokutowali w tym kraju, czyli byli w nim na pokucie.

*

Tatry. Od wschodu ku zachodowi przerzyna b. Galicję, dzisiajszą Małopolskę w całej rozległości jedno z najgłówniejszych pasm gór Europejskich zwanych Karpatami dawniej Krępaki lub Tatry, zwane Nazwa Tatr wzięła swą nazwę od częstych napadów Tartackich, którym mieszkańcy w tych górach dzielnie się opierając, przez dwa przeszło wieki całą Europę od barbarzyństwa osłaniały.

Żarty

Biedne te zegarki, bo one chociaż ciągle idą, żaden jeszcze ani kroku nie uszedł; chociaż zawsze biją, jednakże jeszcze nie wybiły nikogo; a przecież te niewinne istoty najczęściej wiszą.

*

Pewien Jegomość jest taki miłośnik narodowości, że nie tylko czapkę, ale i buty nosi na bakier.

Nakładem i drukiem Edwarda Kraszewskiego w Koźminie.
Odpowiedzialność: Dział urzędowy Starostwo. Dział nieurzędowy Edward Kraszewski w Koźminie. Telefon 34